

VN/23341/2022

Finanssineuvos, muutosjohtaja
Ville-Veikko Ahonen

VALTIONAVUSTUKSEN MYÖNTÄMINEN SOTE- JA PELASTUSTOIMEN UUDISTUKSEN VÄLTÄMÄTTÖMIIN, VUOSINA 2022–2023 TOTEUTUVIIN, ICT-VALMISTELUKUSTANNUKSIIN

1. Tausta

Hyvinvointialueille, Helsingin kaupungille ja HUS-yhtymän valmisteluun on myönnetty sote- ja pelastustoimen uudistuksen valmisteluun valtionavustuksia kahdelta valtion talousarvion momentilta vuosina 2021–2022. Momentilta 28.89.30 (Hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän sekä Helsingin kaupungin eräiden tehtävien rahoitus) on myönnetty yleisavustusta valmisteluun. ICT-valmistelukustannukset puolestaan on budjetoitu pääosin valtion talousarvion momentille 28.70.05 (sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen valmistelun ja toimeenpanon tuki ja ohjaus).

Eduskunta on hyväksynyt esityksen valtion toiseksi lisätalousarvioksi vuotta 2022 koskien. Lisätalousarvioon sisältyy hyvinvointialueiden, Helsingin ja HUS-yhtymän välttämättömien ICT-valmistelukustannusten korvaamiseen 150 miljoonan euron valtuus momentille 28.70.05. Valtuudesta arvioidaan aiheutuvan valtiolle menoja 50 miljoonaa euroa vuonna 2022 ja 100 miljoonaa euroa vuonna 2024.

Valtuus tarkoittaa sitä, että vuonna 2022 valtionapuviranomainen voi tehdä valtionavustuspäätöksiä koko valtuuden määrän mukaisesti 150 miljoonalla eurolla, mutta maksatuspäätöksiä voidaan tehdä vasta kun valtuutta koskevat määrärahat on sisällytetty valtion talousarvioon. Tarkoituksena on esittää valtuutta koskeva 100 miljoonan euron määrärahaesitys valtion vuoden 2024 talousarvioesitykseen.

Valtionavustuksen käyttökohteet, hyväksyttävät kustannukset ja hakijat on määriteltä valtioneuvoston asetuksessa hyvinvointialueen, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän tiedonhallinnan ja tietohallinnon muutoksen rahoituksesta vuosina 2021–2026 (820/2021, muutettu 9.6.2022 413/2022). Avustusten valtionapuviranomainen on valtiovarainministeriö.

Avustus myönnetään momentin valtuuden puitteissa valtionavustuslain 5 §:n 3 momentin mukaisena erityisavustuksena. Avustusta voidaan myöntää hyvinvointialueesta annetun lain 5 §:ssä tarkoitettulle hyvinvointialueelle, Helsingin kaupungille ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla annetun lain 13 §:ssä tarkoitettulle HUS-yhtymälle.

Avustuksen ensisijaisena tavoitteena on varmistaa alueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän häiriötön toiminta järjestämisvastuun siirron yhteydessä. Valtionavustuksen myöntämiseksi ja maksamiseksi ei edellytetä valtionavustuksen saajan osallistumista rahoitukseen.

Valtionavustuspäätöksen maksatuspäätös tehdään vuoden 2024 alussa, kun valtuutta koskevat määrärahat on eduskunnan päätöksellä sisällytetty valtion talousarvioon.

2. Valtioavustuksen hakemisen prosessi

Valtiovarainministeriö toteutti ICT-muutostukannuksiin liittyvän valtionavustushaun syyskuun 2022 aikana.

Ilmoituksen mukaan haettavana oleva valtionavustus myönnetään harkinnanvaraisesti vain välttämättömiin ICT-muutostukannuksiin.

Määräaikaan mennessä valtionavustushakemukset tuli Helsingin kaupungilta ja HUS-yhtymältä sekä kaikilta hyvinvointialueilta, paitsi Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelta.

3. Myönnetyn valtioavustuksen määrä ja perustelut

Valtiovarainministeriö myöntää valtionavustusta seuraavasti:

Etelä-Karjalan hyvinvointialue	2 366 604 €
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue	4 215 150 €
Etelä-Savon hyvinvointialue	3 617 600 €
Helsingin kaupunki	725 000 €
HUS-yhtymä	1 790 000 €
Itä-Uusimaan hyvinvointialue	3 396 900 €
Kainuun hyvinvointialue	1 248 440 €
Kanta-Hämeen hyvinvointialue	6 046 991 €
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue	756 200 €
Keski-Suomen hyvinvointialue	7 489 375 €
Kymenlaakson hyvinvointialue	1 816 630 €
Lapin hyvinvointialue	7 597 907 €
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue	9 287 080 €
Pirkanmaan hyvinvointialue	10 903 050 €
Pohjanmaan hyvinvointialue	4 607 706 €

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue	1 326 436 €
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue	7 819 720 €
Pohjois-Savon hyvinvointialue	4 467 383 €
Päijät-Hämeen hyvinvointialue	5 971 000 €
Satakunnan hyvinvointialue	4 012 700 €
Varsinais-Suomen hyvinvointialue	10 276 500 €
Yhteensä	99 738 372 €

Valtionavustus myönnetään harkinnanvaraisesti valtionapuviranomaisen arvioinnin perusteella. Päätöksen perustelut on tarkemmin kuvattu valtionavustuspäätöksessä. Avustuksen käyttöön sisältyy tarkentavia ehtoja, jotka on eritelty valtioavustuspäätöksessä. Ehtojen tavoitteena on varmistaa, että avustusta käytetään kohteisiin, jotka ovat yhteensopivia kansallisiin tietojärjestelmäratkaisuihin.

Valtionavustusta ei myönnetä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle.

Liite Luonnos valtionavustuspäätökseksi

Jakelu Raha-asiainvaliokunta